

[Per Hækkerup.]

vi må have klarhed over, hvad der ligger i dette. Og hr. Knud Hertling forsikrede mig, hvad han også har gentaget her, om, at der ikke lå andet i det end dette gruppefællesskab, der skulle sikre ham en plads som suppleant i Nordisk Råd mod til gengæld at sikre VK-fløjen nogle udvalgspladser, de ellers ikke har mandater til.

Må jeg så sige til hr. Poul Hartling, at det — som allerede understreget af hr. Hilmar Baunsgaard, af hr. Aksel Larsen og af statsministeren — jo er lidt ejendommeligt, at lederen af tingets største oppositionsparti efter et valg som det, vi nu har været igennem, kan stå op og — ganske som de gamle aristokrater, der flygtede fra den franske revolution og senere kom hjem — tale, som om de intet havde lært og intet havde glemt. Jeg synes næsten, det er chokerende med en sådan konservativ ubevægelighed hos det, man ellers kalder et liberalt parti: at man siger ja til nøjagtig det samme, man sagde ja til før valget, og nej til nøjagtig det samme, man sagde nej til før valget, uden hensyn til, hvorledes situationen er og hvilken forandring situationen er undergået. Så må jeg erkende, at det forekommer mig, at det konservative parti her optræder betydeligt mere realistisk. Jeg tror ikke, det skyldes, at det konservative parti har skiftet opfattelse af selve problemerne, men jeg tror, det er, fordi det konservative parti har erkendt, at situationen er en anden. Jeg synes, det ville være fornuftigt, om også venstre ville erkendte det; vi er da selvfølgelig parat til, når denne erkendelse efterhånden siver igennem i venstre — og det tvivler jeg ikke om at den gør — at fortsætte det samarbejde også med venstre, som vi har haft i adskillige vigtige lovgivningsanliggender.

Til hr. Poul Møller vil jeg gerne sige, at jeg har ikke i det, jeg sagde — og det har vi i øvrigt ikke fra socialdemokratets side — på nogen som helst måde prøvet på, hvad der heller ikke ville lykkes for os, at skjule, at socialdemokratiet led et valgnederlag. Det er rigtigt, at det er det største nederlag, vi har lidt siden 1945-valget. Det giver naturligvis også os anledning til overvejelser, det er klart. Men det er lige så rigtigt, at i de spørgsmål, som var valgets

hovedspørgsmål, var det de standpunkter, vi stod på, som fik et flertal i tinget. Jeg forstår, at det er denne kendsgerning, der har fået hr. Poul Sørensen til som allerede sagt at ændre om ikke syns- så standpunkter; det synes jeg ikke der er nogen grund til at underkende; jeg synes tværtimod, at det er prisværdigt, at man er realistisk og gør det.

Når hr. Poul Møller derefter belærer mig og andre socialdemokrater om, at SF vandt på sin opposition imod socialdemokratiet, tror jeg, det er en for forenklet analyse af situationen.

Jeg ved godt, at socialistisk folkeparti klart og tydeligt var i opposition til socialdemokratiet på adskillige punkter både af mere principiel karakter, nemlig med hensyn til udenrigs- og forsvarspolitikken, og af mere, skal vi sige øjeblikksbetonet, politisk karakter, med hensyn til boligforliget, og jeg er ikke i tvivl om, at socialistisk folkeparti igen har indkasseret noget af det, de indkasserede ved kommunevalget på grund af, at vi sammen med de tre andre partier herinde var med til at gennemføre boligforliget; men på valgets hovedspørgsmål og på det, som vi havde tilkendegivet ville blive hovedlinjen i vor politik fremover: en fortsættelse af reformlovgivningen på en lang række områder, kunne vi konstatere enighed imellem socialdemokratiet og socialistisk folkeparti i en sådan grad, at socialistisk folkeparti havde placeret sig meget, meget tæt op ad vore synspunkter. Det beklager vi ikke, det er kun godt, at andre stort set deler vore synspunkter, og det må kunne danne grundlag for en fornuftig politik på disse områder.

Til hr. Aksel Larsen skal jeg i og for sig ikke gøre nogen særlige bemærkninger. Hr. Aksel Larsen opfordrede de fire partier til at overveje ændringer i boliglovgivningen. Jeg vil tro, at socialdemokratiet såvel som de tre andre partier til stadighed vil overveje ændringer i boliglovgivningen; jeg er sikker på, at det vil hr. Aksel Larsen også, og jeg er glad for, at det, der under valgkampen var „vælt boligforliget“, nu er blevet til en opfordring til de fire boligforligspartier om at overveje ændringer i boligpolitikken. Også dette er stemt lidt mere ned til realiteternes verden.

Når hr. Hilmar Baunsgaard ligesom ad-